

forekom væsentligt større end den Hvidvingede Måges. Så vidt jeg kunne se, var vinger og hale ca. lige lange.

Fra første færd havde vi indtryk af at stå over for noget andet end Gråmågen, og på grundlag af den ovenfor refererede beskrivelse tog vi ikke i betænkning at bestemme vores måge til en Hvidvinget Måge.

J. RAMSØE JACOBSEN JENS PETER LOMHOLT

ANMELDELSER

V. A. V. CARR: Mule and Hybrid Birds. (96 pp., 2 farvetavler, 6 dobbelte sorttavler, 2 tekstfigurer). – CAGE BIRDS, London 1959. Pris: 8 sh 6 d.

Bogen, der er skrevet af en dygtig opdrætter, omhandler først og fremmest finkebastarder. De er dels fremkommet ved krydsning mellem Bogfinke og Kvækerfinke og de forskellige i England rugende iriskarter og dels med Tamkanariefuglen som den ene part. Andre bastarder som Solsort \times Sangdrossel og Sortrygget \times Gulhovedet Vipstjert nævnes også. Efter beskrivelserne af fuglene findes gode anvisninger vedrørende deres pleje. Illustrationsmaterialet, hvoraf farvetavlerne er malet af T. L. BANKS, er godt.

LØPP

J. FISHER: Geschichte der Vögel. (VII+279 pp., 2 tekstfig.). – GUSTAV FISCHER, Jena 1959. Pris: DM 13,75.

Bogen er en tysk bearbejdelse af samme forf.s "Birds as animals 1. A history of birds". Plan og inddeling er den samme som i den engelske originaludgave, hvorfor der blot skal henvises til dennes omtale i D.O.F.T. 48, 1954, p. 246.

LØPP

BENT's Life Histories of North American Birds. Edited and abridged by HENRY HILL COLLINS, Jr. (2 bind, henholdsvis på VII+356 og IX+374 pp.). – HARPER & BROTHERS, New York 1960. Pris: \$ 5,95 pr. bind.

ARTHUR CLEVELAND BENT nåede ikke at se sin række af Life Histories fuldendt. Den startede 1919, og da BENT døde 1954, var 19 bind udsendt. Til bind nr. 20, der udkom 1958, var manuskriptet fuldendt 1949; endnu mangler behandling af finkefuglene. Et fuldstændigt eksemplar af »20-binds-rækken« er sjældent og kostbart, da de første bind nu er praktisk taget uopdrivelige; men de findes i optryk med lidt indskrænket (bd. 1) eller uden (bd. 2) tavlemateriale.

Man har udgivet det foreliggende 2-binds værk, som er en stærkt forkortet udgave af den omtalte 20-binds række, for at afhjælpe et savn, og man har foretaget en formålstjenlig omplacering af familierne, så deres rækkefølge svarer til mere moderne krav. Forkortelserne har måske været noget hårdhændede hist og her, f. eks. med hensyn til fugle, som yngler i Grønland, men ikke på kanadisk område. Således

er Kortnæbbet Gås forsvundet; men omtaler af Bramgås og Havørn findes dog. Andre eksempler kunne også nævnes. De to bind er kaldt henholdsvis »Vandfugle« og »Landfugle«, hvilket er uheldigt; selv om visse rovfugle kommer til vand, kan de ikke kaldes vandfugle, og hønsefuglene hører afgjort ikke til denne kategori.

Trods manglerne må det dog betegnes som en god idé at udsende dette overskuelige værk, som indeholder ekstrakter af den store og unægtelig noget uhåndterlige række på 20 bind. I begyndelsen af bd. 1 omtales A. C. BENT, hans liv og færd, og man finder en specificeret liste over hans »Life Histories«. Bag i begge bindene findes omfattende bibliografier og gode sagregistre. LØPP

PETER BOPP: Das Blesshuhn (*Fulica atra*). (63 pp., 41 tekstfigurer). – Die neue Brehm-Bücherei **238**. A. ZIEHMSEN, Wittenberg Lutherstadt 1959. Pris: DM 3,75.

Fremstillingen giver fortrinlig indsigt i Blishønens biologi. Den er skrevet på grundlag af indgående studier i Svejts i forbindelse med litteraturundersøgelser og er efter ref.s opfattelse en af de bedste »Brehm-bøger«, der hidtil er udkommet.

Efter en indledning, som væsentlig handler om A. E. BREHM, gør forf. kort rede for Blishønens systematik. Derefter omtales dens bygning og bevægelser, og dens stillinger under gang, svømning og dykning og på reden illustreres ved udmærkede tegninger. I de følgende afsnit behandles opholdssted, trækforhold, territorier, fødevalg (med overskuelige skemaer), ynglebiologi og adfærd over for artsfæller og mennesker m. v. I et vigtigt kapitel om jagt og fredning nævnes det traditionelle og meget diskuterede Belchenschlacht (Belch = Blishøne på Schwitzerdütsch) i den vestlige del af Bodensøen, som er vinterkvarter for store skarer af Blishøns. Til slut findes en kort oversigt over de europæiske arter af vandhøns og en bibliografi. Bogens billedmateriale er særdeles vel valgt. LØPP

WOLFGANG SCHNEIDER: Der Star (*Sturnus vulgaris*). (104 pp., 42 tekstfigurer). – Die neue Brehm-Bücherei **248**. A. ZIEHMSEN, Wittenberg Lutherstadt 1960. Pris: DM 5,40.

Der er brugt mange ord og måske også lidt mere flammende lyrik i denne bog end strengt taget nødvendigt i en saglig monografi om Støren; men stoffet er gennemarbejdet med flid og indeholder fyldig oplysning om den populære fugl. Teksten begynder med et alment afsnit om udbredelse, opholdssteder, bygning, aldersforskelle og stemme m. v. Derefter omtales ynglebiologien med hensyntagen til alle forhold af interesse; føden og vandringerne belyses på henholdsvis 6 og 10 sider, og i korte kapitler behandles undersøgelsesmetoder og nogle mere specielle spørgsmål som flokdannelse, bekæmpelsesforanstaltninger, lovbestemmelser og dødsårsager. Til slut findes en bibliografi på

13 sider. Der er udarbejdet en del overskuelige skemaer, og nogle kort viser trækbevægelser og resultater med forflyttede fugle. Blandt de 37 fotografier findes fremragende optagelser. LØPP.

ROBERT GERBER: Die Sumpfohreule (*Asio flammeus* Pont.). (54 pp., 22 fotografier af KURT HERSCHEL m. fl., 2 kort). – Die neue Brehm-Bücherei 259. A. ZIEMSEN, Wittenberg Lutherstadt 1960. Pris: DM 3,00.

En omhyggeligt udført bearbejdelse af Mosehornuglens naturhistorie. I de forskellige afsnit omtales navn, udseende (med et stort skema om skelnemærker over for Skovhornuglen), udbredelse og underarter, forekomst i Tyskland, yngleforhold og adfærd, stemme, føde, trækforhold med liste over genfundne ringfugle, fjender og en omfattende fortegnelse over litteratur, der har været benyttet flittigt. Gengivelser af mange litteraturuddrag kan nok give en lidt tung stil; men personlige iagttagelser frisker op, hvor de kommer. En fugl der var mærket som redeunge på Wangeroog 1952, blev fundet død på Djursland i efteråret 1953. Blandt illustrationerne findes talrige fortrinlige fotografier. LØPP.

ANDREAS KEVE: Magyarország madarainak névjegyzéke. Nomenclator avium Hungariae. (89 pp.). – Madártani intézet (Ungarisches ornithologisches Institut), Budapest 1960.

Fortegnelse over Ungarns fugle, udarbejdet efter den gængse plan for enkelte områders faunalister. I et forord på ungarsk og tysk gør forf. rede for tidligere ungarske fuglelister, nomenklatur og for det foreliggende arbejdes tilblivelse. Derefter omtales 332 fuglearter, som er kendt fra det nuværende Ungarn, begyndende med lommerne og sluttende med værlingerne. Ved hver art findes foruden oplysninger på ungarsk fyldestgørende data på tysk. I et appendix nævnes 49 arter, som er truffet uden for Ungarns nuværende grænser, 9 former for hvis forekomst i landet bevis mangler, og 75 former (arter og underarter), som er angivet fra Ungarn, men på for utilstrækkeligt grundlag til at kunne godtages. LØPP.

POUL BONDESEN: Fuglesangen – en verden af musik. Med tegninger af PREBEN GROSS. (84 pp., ca. 25 illustrationer i sort-hvidt og 10 farvereproduktioner efter farvefotografier). Med hvert eksemplar af bogen følger en LP-plade med 37 danske sangfugles sang. Udg. af Dansk Ornithologisk Forening med tilskud fra Carlsbergfondet og Statens alm. Videnskabsfond. – RHODOS, København. Pris: 48,75 kr.

Fuglenes sang behandles meget summarisk i almindelige faunaer og ornithologiske værker. Muligvis beror dette på, at det jævne ornithologsprog mangler udtryksmidler til en beskrivelse af sangen, d.v.s. man har ikke rådet over det værktøj, som kræves til en kritisk analyse. Særlig med dette som baggrund forstår man, at dr. BONDESEN'S bog om fuglesangen er et meget stort fremskridt. Han behersker de

begreber og de termini, som man bruger til analyse af et musikværk, og han bruger denne teknik til karakterisering af de forskellige fuglearters sang. Også den rent akustiske teknik med registrering af lydene ved hjælp af katodestråleoscillografer diskuteres indgående, og fremstillingen støttes på en udmærket måde af mange diagrammer, som anskueliggør sangens opbygning, tonestyrke og tonehøjde. Heldigvis har forfatteren gode evner til at popularisere, så fremstillingen er forståelig uden videre og kan nydes uden foregående musikteoretiske eller akustiske studier. Hvis det skulle knibe på et punkt, har man en god hjælp i den til bogen hørende grammofonplade, hvor der er indspillet afsnit af 37 forskellige arters sang sammen med forklarende tekst.

Den systematiske analyse af selve sangen er bogens hovedtema og samtidig dens mest originale afsnit, men desuden behandles på en meget udførlig og kyndig måde de mere almindelige ornithologiske problemer, som er forbundet med fuglesangen, f. eks. sangens biologiske betydning, fuglens adfærd under sangen, års- og døgnrytme, medfødt og tillært i fuglesangen, og endelig er der en stor bestemmelsesnøgle over danske sangfugles sang, baseret på forfatterens analysemetoder. De talrige citater fra berømte musikere og forfattere bidrager til at gøre læsningen underholdende og værdifuld.

Bogen har gennem disse henvisninger til litteratur, musik og folkløse fået et kunstnerisk præg, som yderligere understreges af dens typografiske udstyr og illustrationer. Det er ikke så tit at en kombination af eksakt naturhistorisk beskrivelse og kunstneriske vurderinger falder heldigt ud, men i dette tilfælde må man absolut sige, at forfatteren har skilt sig fra sin opgave med ære.

KARL GEORG WINGSTRAND